

Bijlage: landelijk doelgroepenmodel inclusief inschalingsdocument Pieter Zandt

Belangrijk:

- je mag dit schema niet automatisch van boven naar beneden lezen. (dus een leerling met een gemiddeld IQ kan prima een intensieve ondersteuningsbehoefte hebben, zonder dat dat automatisch betekent dat hij op ZML-niveau functioneert en naar arbeid of dagbesteding zou moeten gaan uitstromen).
- Het idee is dat je per regel kijkt welke typering het meest van toepassing is. Daarna ga je met alle betrokken in gesprek om te bepalen:
 - o Welke uitstroombestemming passend lijkt
 - o Welke setting passend lijkt
 - *In dit voorbeeld zie je benamingen die Pieter Zandt hanteert; kan per school verschillen*
 - o Hoe er recht gedaan wordt aan de **ondersteuningsbehoeften** (concretisering van de ondersteuning > zie OPP bij leerlingen met een TLV)
 - Dit betekent dus: hoe gaan we de omgeving aanpassen aan de leerling
 - o Welke **doelen** je wilt gaan stellen en welke ondersteuning je daarbij gaat bieden, om te kijken of je de leerling zelfstandiger kunt laten worden (met het doel dat de ondersteuningsbehoeften minder intensief worden) (> staat uitgewerkt in een plan of handelingsdeel van een OPP)

Wijzer voor gebruik schema Pieter Zandt (zie blauwe teksten in dit schema):

1. Het schema is een hulpmiddel, geen strak te volgen instrument waarbij een besluit alleen genomen wordt op grond van getelde 'vinkjes'. Het moet altijd gebruikt worden in combinatie met het gesprek in de CLZ en het dossier van een leerling.
2. Bij het invullen moet gerealiseerd worden dat verandering van leeromgeving (PO naar VO) het functioneren/gedrag van een leerling kan veranderen. Gedrag en functioneren van een leerling vindt plaats in interactie met (de mensen in zijn /haar) omgeving wat betekent dat het nooit een 'statisch plaatje' is maar aan verandering onderhevig.
3. Het risico van het rubriceren van gedrag van een leerling dat de focus meer komt te liggen op kindfactoren dan op onderwijs- en begeleidingsbehoeften. In onderstaand schema is geprobeerd zoveel mogelijk aan te sluiten bij uitgangspunten van HGW.
4. Het schema moet uitgetoetst worden in een pilot-fase omdat dan pas gekeken kan worden of de rubricering voldoet passend is bij de werkelijkheid als de leerling na een besluit onderwijs/begeleiding krijgt vanuit een zorgarrangement. Bij het gebruik in de pilot-fase is daarom voorzichtigheid geboden t.a.v. besluitvorming op basis van het schema.

Samenvatting OPP

		1	2	3	4	5	6	7
Totaal IQ		<20	20-34	35-50	50-69	70-89	90-110	>110
Ontwikkelingsniveaus								
Ontwikkelingsniveau SEO		Zeer forse achterstand	Forse achterstand	Grote achterstand	Kleine achterstand	Enige achterstand	Zeer geringe achterstand	Geen achterstand
Ontwikkelingsniveau executieve functies		Zeer forse achterstand	Forse achterstand	Grote achterstand	Kleine achterstand	Enige achterstand	Zeer geringe achterstand	Geen achterstand
Ontwikkelingsniveau communicatie		Zeer forse achterstand	Forse achterstand	Grote achterstand	Kleine achterstand	Enige achterstand	Zeer geringe achterstand	Geen achterstand
Didactisch functioneringsniveau				FN E3-E4	FN M5-E6	Ref.niveau 1F Onderdelen 2F	Ref.niveau 2F	Ref.niveau 3F/4F
Ondersteunings-behoefte t.a.v.								
sociaal-emotionele ontwikkeling		Zeer intensief	intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel/ Matige intensiteit	Op afspraak/ lichte intensiteit	Geen extra ondersteuning
	Gezag, gedrag en veiligheid		Leerling heeft voortdurend moeite met het aanvaarden van gezag, is niet corrigeerbaar en docenten/medelln. ervaren vaak onrust en voelen zich niet veilig vanwege zijn gedrag.	Leerling heeft vaak moeite met het aanvaarden van gezag, is vaak moeilijk corrigeerbaar en docenten/medelln. ervaren vaak onrust en onveiligheid vanwege zijn gedrag.	Leerling heeft regelmatig moeite met het aanvaarden van gezag, is regelmatig moeilijk corrigeerbaar en docenten/medelln. ervaren regelmatig onrust en onveiligheid vanwege zijn gedrag.	Leerling heeft soms moeite met het aanvaarden van gezag, is soms moeilijk corrigeerbaar en docenten/medelln. ervaren soms onrust en onveiligheid vanwege zijn gedrag.		Leerling aanvaardt gezag, is corrigeerbaar en docenten/medelln. voelen zich veilig bij het gedrag van de leerling.
	Sociaal-emotionele functioneren		Leerling heeft zeer intensieve begeleidingsbehoeften op sociaal-emotioneel gebied.	Leerling heeft intensieve begeleidingsbehoeften op sociaal-emotioneel gebied.	Leerling heeft duidelijke begeleidingsbehoeften op sociaal-emotioneel gebied.	Leerling heeft enige begeleidingsbehoeften op sociaal-emotioneel gebied.		Leerling heeft geen/bepaalde begeleidingsbehoeften op sociaal-emotioneel gebied.
leren en ontwikkelen		Zeer intensief	intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel/ Matige intensiteit	Op afspraak/ lichte intensiteit	Geen extra ondersteuning
	Mate van belemmering diagnose		Leerling ervaart voortdurend belemmeringen (van zijn diagnose) in zijn schoolse functioneren.	Leerling ervaart bijna altijd belemmeringen (van zijn diagnose) in zijn schoolse functioneren.	Leerling ervaart vaak belemmeringen (van zijn diagnose) in zijn schoolse functioneren.	Leerling ervaart regelmatig belemmeringen (van zijn diagnose) in zijn schoolse functioneren.		Leerling ervaart in geen/bepaalde mate belemmeringen (van zijn diagnose) in schoolse functioneren.
	Werkhouding/ concentratie en executieve vaardigheden		Leerling heeft voortdurend aansturing nodig in zelfstandig werken en heeft	Leerling heeft vaak aansturing nodig in zelfstandig werken en heeft veel begeleiding nodig vanwege	Leerling heeft regelmatig aansturing nodig in zelfstandig werken en heeft regelmatig begeleiding	Leerling heeft soms aansturing nodig in zelfstandig werken en heeft soms begeleiding nodig vanwege		Leerling heeft geen/nauwelijks aansturing nodig in zelfstandig werken en heeft geen of

			voortdurend begeleiding nodig vanwege werkhouding/concentratie/EF.	werkhouding/concentratie/EF.	nodig vanwege werkhouding/concentratie/EF.	werkhouding/concentratie/EF.		bepaalde begeleiding nodig vanwege werkhouding/concentratie/EF.
	Functioneren in een groep (van min. 9 lln.)		Leerling kan niet functioneren in een kleine groep van minimaal 9 leerlingen of heeft meerdere momenten per dag een time-out nodig buiten de groep.	Leerling kan functioneren in een kleine groep van minimaal 9 lln. en/of heeft dagelijks een time-out nodig buiten de groep.	Leerling kan voldoende functioneren in een grote groep van min. 16 lln. of heeft regelmatig (dagelijks of minder) een time-out nodig buiten de groep.	Leerling kan adequaat functioneren in een grotere groep van min. 16 lln. of heeft soms (één keer per week of minder) een time-out nodig buiten de groep.		Leerling kan adequaat functioneren in een grotere groep van min. 16 lln.
	Cognitieve ontwikkeling		Leerling heeft bij onderwijs op zijn niveau voortdurend aangepaste instructie/extra uitleg nodig van de docent	Leerling heeft bij onderwijs op zijn niveau bijna altijd aangepaste instructie/extra uitleg nodig van de docent	Leerling heeft bij onderwijs op zijn niveau vaak aangepaste instructie/extra uitleg nodig van de docent	Leerling heeft bij onderwijs op zijn niveau regelmatig aangepaste instructie/extra uitleg nodig van de docent		Leerling heeft bij onderwijs op zijn niveau soms aangepaste instructie/extra uitleg nodig van de docent
	Zelfreflectie, zelf-aansturing en overzicht		Leerling heeft de docenten voortdurend nodig voor reflecteren (op zichzelf/op situaties), zichzelf aansturen en het houden van overzicht.	Leerling heeft de docenten vaak nodig voor reflecteren (op zichzelf/op situaties), zichzelf aansturen en het houden van overzicht.	Leerling heeft de docenten regelmatig nodig voor reflecteren (op zichzelf/op situaties), zichzelf aansturen en het houden van overzicht.	Leerling heeft de docenten soms nodig voor reflecteren (op zichzelf/op situaties), zichzelf aansturen en het houden van overzicht.		Leerling heeft de docenten af en toe nodig voor reflecteren (op zichzelf/op situaties), zichzelf aansturen en het houden van overzicht.
	Compenserende factoren		Er zijn geen compenserende/bevorderende factoren die een positieve invloed hebben op het schoolse functioneren.	Er zijn nauwelijks compenserende/bevorderende factoren die een positieve invloed hebben op het schoolse functioneren.	Er zijn weinig compenserende/bevorderende factoren die een positieve invloed hebben op het schoolse functioneren.	Er zijn ruim voldoende compenserende/bevorderende factoren die een positieve invloed hebben op het schoolse functioneren.		Er zijn veel compenserende/bevorderende factoren die een positieve invloed hebben op het schoolse functioneren.
	communicatie	Zeer intensief	intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel/ Matige intensiteit	Op afspraak/ lichte intensiteit	Geen extra ondersteuning
	fysieke situatie	Zeer intensief	intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel/ Matige intensiteit	Op afspraak/ lichte intensiteit	Geen extra ondersteuning
	medische situatie	Zeer intensief	intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel/ Matige intensiteit	Op afspraak/ lichte intensiteit	Geen extra ondersteuning
	Context / overig							
	Contact/afstemming ouders		Er is dagelijks contact/afstemming nodig tussen ouders en school.	Er is minimaal wekelijks contact/afstemming nodig tussen ouders en school.	Er is vaak contact/afstemming nodig tussen ouders en school.	Er is regelmatig contact/afstemming nodig tussen ouders en school.		Contact met ouders op de reguliere momenten en af en toe tussendoor volstaat.

		Contact/ samenwerking hulpverlening		Er is hulpverlening waarmee voortdurend afstemming nodig is.	Er is hulpverlening waarmee vaak afstemming nodig is.	Er is hulpverlening waarmee regelmatig afstemming nodig is.	Er is hulpverlening waarmee soms afstemming nodig is.		Er is geen hulpverlening of er is hulpverlening waarmee af en toe contact volstaat.
		Thuisituatie		De thuisituatie is sterk negatief van invloed op het schoolse functioneren of andersom.	Vaak is de thuisituatie negatief van invloed op het schoolse functioneren of andersom.	Regelmatig is de thuisituatie negatief van invloed op het schoolse functioneren of andersom.	Soms is de thuisituatie negatief van invloed op het schoolse functioneren of andersom.		Er is geen of beperkte negatieve invloed van de thuisituatie op het schoolse functioneren en andersom.
	Setting VO obh ondersteuningsbehoeften		?	?	Quvier	Integratieklas	Time Inn / Leerlingcoach:		Regulier
	Uitstroombestemming				Dagbesteding arb. Beschut werk	Beschut werk Arbeid	Arbeid MBO Entree	MBO 2-3-4	MBO 3-4 HBO/WO
	Uitstroombestemming - benaming								

N.B.

- Per regel vul je in wat van toepassing is, als er informatie over bekend is. Het is een praatpapier om met alle betrokkenen te kijken hoe 'zwaar' bepaalde positieve zaken of aandachtspunten in de praktijk de ontwikkeling van de leerling beïnvloeden en wat er nodig is om dat te compenseren of verder de ontwikkelen.

- Dit doelgroepenmodel is niet bedoeld om van boven naar beneden te lezen. Een ondersteuningsbehoefte 'voortdurend' betekent dus absoluut niet (automatisch) dat er sprake is van uitstroom naar dagbesteding of beschut werk. Zo'n leerling kan misschien op MBO- of HBO-niveau onderwijs (gaan) volgen, maar heeft daar wel bepaalde ondersteuning bij nodig.

- voor het inschalen van de ondersteuningsbehoeften dient de onderlegger (zie volgende pagina) gebruikt te worden. In het OPP van de leerling is een concretisering te lezen hoe de ondersteuning er in de praktijk uit ziet.

- Bij de regel 'didactisch functioneringsniveau' wordt bedoeld op het niveau aan het eind van het VO.

Bijlage - Onderlegger ondersteuningsbehoeften - versie september 2023

(Er komt een aanvulling op / concretisering van deze onderlegger in schooljaar 2024-2025, is de planning)

Onderlegger ondersteuningsbehoeften algemeen

LDGM	Zeer Intensief	Intensief	Voortdurend	Regelmatig	Incidenteel/ matige intensiteit	Op afspraak/ lichte intensiteit	Geen extra ondersteuning
Algemeen	<p>De leerling heeft structureel zeer intensieve ondersteuningsbehoeften de hele dag door.</p> <p>De leerling heeft een begeleider nodig die beschikbaar is en continuïteit biedt, waarbij de individueel benadering centraal staat ook binnen de zeer kleine groep.</p> <p style="text-align: center;">1</p>	<p>De leerling kan op elk moment van de dag rekenen op intensieve begeleiding, individueel gericht of in een zeer kleine groep.</p> <p>Er is altijd (en direct) een begeleider in de nabijheid van de leerling beschikbaar, die betrouwbaar en voorspelbaar is.</p> <p style="text-align: center;">2</p>	<p>De leerling functioneert in een kleine groep en wordt individueel of in een subgroep voortdurend begeleid.</p> <p>Er is altijd een begeleider in de ruimte voor de leerling beschikbaar.</p> <p style="text-align: center;">3</p>	<p>De leerling functioneert in een relatief kleine groep, waarbij regelmatig extra ondersteuning wordt geboden gedurende een les/activiteit, zowel individueel als in subgroep.</p> <p>De begeleider is beschikbaar op het moment dat de leerling het vraagt of op initiatief van de begeleider.</p> <p style="text-align: center;">4</p>	<p>De leerling functioneert in een relatief kleine groep waarbij incidenteel extra ondersteuning wordt geboden gedurende een dag.</p> <p>De begeleider biedt incidenteel extra ondersteuning bovenop de standaard-ondersteuning in de relatief kleine setting.</p> <p style="text-align: center;">5</p>	<p>De leerling functioneert binnen de brede basisondersteuning en krijgt op afspraak lichte ondersteuning gedurende een week.</p> <p>De begeleider is op afspraak verschillende keren in een week beschikbaar voor lichte extra begeleiding individueel of in een subgroep.</p> <p style="text-align: center;">6</p>	<p>De leerling heeft geen specifieke ondersteuningsbehoeften.</p> <p style="text-align: center;">7</p>